

**Розкриття та розслідування
правопорушень, що
вчиняються особами, які
мають підвищений злочинний
вплив і "ворами в законі"**

У роботі на основі дослідження комплексу питань, що виникають при розкритті та розслідуванні правопорушень за участю осіб, які мають підвищений злочинний вплив, та “воров в законі”, сформульовано наукові положення та одержано результати, що у сукупності спрямовані на вирішення важливого наукового завдання в галузі криміналістичної методики й містить практичні рекомендації щодо збирання доказів процесуальними, криміналістичними та оперативно-розшуковими засобами у кримінальних провадженнях зазначеної категорії.

Дослідження є одним із перших в Україні комплексним дослідженням теоретичних і практичних проблем криміналістичної характеристики та розслідування правопорушень за участю осіб, які мають підвищений злочинний вплив, з урахуванням сучасного стану кримінального процесуального законодавства та правоохоронної діяльності.

Салтевський Михайло Васильович

(народився 8 листопада 1917 – пішов з життя 23 серпня 2009, Харків, Україна) – радянський та український правознавець, криміналіст, доктор юридичних наук (1970) професор (1972), заслужений діяч науки та техніки України (1998). 1951 року закінчив Харківський юридичний інститут.

У 1940–1942 роках вчитель у селі Поротніково Бакчарського району Новосибірської області (зараз цей район входить до складу Томської області). Учасник Великої Великої Вітчизняної війни. Внаслідок поранення був демобілізований, визнаний інвалідом 2-ї групи.

З 1946 року – старший науковий співробітник, з 1953 року – завідувач відділу фотографічних та фізичних досліджень речових доказів Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз.

З 1962 року – доцент, з 1965 року – в. о. завідувача кафедри криміналістики Харківського юридичного інституту. 1996 року очолив лабораторію “Використання досягнень науки та техніки у боротьбі зі злочинністю” НДІ вивчення проблем злочинності АПНУ (Харків), з 1999 року – головний спеціаліст цього інституту.

Наукова діяльність. Основні напрямки наукових досліджень – проблеми загальної теорії криміналістики, криміналістичної ідентифікації, криміналістичної техніки. Здійснив значний внесок у розвиток окремих галузей криміналістичної техніки: судової фотографії, одорології, судової акустики. Автор понад 240 наукових праць та 3 авторські свідоцтва на винаходи, низки методик дослідження речових доказів, запропонував новий метод вимірювальної фотографії та ідентифікації звукозаписних пристроїв, сконструював судово-метричний фотоапарат ФСМ-1.

Виховав низку відомих криміналістів, підготував 3 докторів та 46 кандидатів юридичних наук.

Коновалова Віолетта Омелянівна народилася 30 березня 1927 р. у с. Черкаські Тишки Липецького району Харківської області. Після закінчення у 1949 Харківського юридичного інституту (зараз – Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого) до 1950 працювала слідчою прокуратури м. Алчевська Луганської області. У 1950–1953 навчалася в аспірантурі Харківського юридичного інституту під керівництвом В. П. Колмакова. Після закінчення аспірантури була прийнята на роботу до інституту. Працювала на посадах асистентки, доцентки, професорки, з 1982 р. по 1996 р. – завідувачка кафедри криміналістики, нині – професорка цієї кафедри. Авторка та спів-авторка понад 250 наукових та навчально-методичних праць. Дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидатки юридичних наук захистила у 1953. Тема дисертації – “Тактика допиту свідків у радянських органах розслідування”. Науковий ступень докторки юридичних наук отримала у 1967. Тема докторської дисертації – “Теоретичні проблеми слідчої тактики (пізнавальна функція логіки і психології)”. У 1969 отримала вчене звання професорки. Підготувала 3 докторів і 25 кандидатів юридичних наук. У 1993 була обраною академіком Академії правових наук України (нині – Національна академія правових наук України).

Науково-практична діяльність

Основні напрями наукових досліджень В. О. Коновалової – загальна теорія криміналістики, криміналістична тактика, юридична психологія. Брала участь у розробці проектів законів України: “Про оперативно-розшукову діяльність”, “Про дактилоскопію”, “Про боротьбу з тероризмом”, “Про боротьбу з економічною злочинністю”. Вона є заступницею Голови Координаційного бюро з проблем криміналістики, судової експертизи та юридичної психології Національної академії

¹ https://uk.wikipedia.org/wiki/Коновалова_Віолетта_Омелянівна#cite_note-3

правових наук України, членкинею спеціалізованої вченої ради у Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого.

Вибрані публікації

- “Проблеми логіки та психології в слідчій тактиці” (1970)
- “Организационные и психологические основы следственной деятельности” (1973)
- “Психология в расследовании преступлений” (1980)
- “Следственная тактика: принципы и функции” (1983)
- “Допрос на предварительном следствии” (1985)
- “Правовая психология” (1990)
- “Экологические преступления: квалификация и методика расследования” (у співавт., 1994)
- “Обыск: тактика и психология” (у співавт., 1997)
- “Криминалистическая тактика: теории и тенденции” (у співавт., 1997)
- “Криміналістика: підручник” (у співавт., 1998, 2001, 2004, 2008, 2016)
- “Допрос: тактика и психология” (1999, 2006)
- “Руководство по расследованию преступлений” (у співавт., 2002),
- “Настільна книга слідчого: навчально-практичний посібник” (у співавт., 2003, 2007, 2008, 2011)
- “Юридична психологія: підручник” (у співавт., 2004, 2008)
- “Убийство: искусство расследования” (2006, 2013)
- “Розслідування злочинів у сфері господарської діяльності (окремі криміналістичні методики)” (у співавт., 2006)
- “Версия: концепция и функции в судопроизводстве” (2007)
- “Правова система України: історія, стан та перспективи: у 5 т. Т. 5: Кримінально – правові науки. Актуальні проблеми боротьби зі злочинністю” (у співавт., 2008 (укр.), 2011 (рос.), 2013 (англ.)
- “Керівництво з розслідування злочинів” (у співавт., 2009)
- “Правова доктрина України: у 5 т. Т. 5: Кримінально-правові науки в Україні: стан, проблеми та шляхи

Клименко Ніна Іванівна, професор кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Європейського університету, доктор юридичних наук, професор.

Ніна Іванівна присвятила своє життя дослідницькій праці в галузі права та професійній підготовці висококваліфікованих фахівців у вищих навчальних закладах. Плідна наукова та педагогічна діяльність професора стала визначним внеском у розвиток юридичної науки та національної освіти Української держави. Народилася 13 лютого 1933 р. у м. Житомир у сім'ї педагогів. Закінчивши школу із золотою медаллю, з 1952 до 1957 рр. навчалася на юридичному факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Результатом зацікавлення наукою став захист у 1969 р. кандидатської дисертації, а в 1993 р. – докторської. Після закінчення університету з 1957 по 1961 рр. працювала молодшим, а потім старшим науковим співробітником Київського науково-дослідного інституту судової експертизи Міністерства юстиції України. З 1971 р. Ніна Іванівна займається викладацькою діяльністю спочатку на посаді старшого викладача, доцента, згодом – професора кафедри криміналістики юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка. У 2004 р. Ніна Клименко перейшла на кафедру права Київського національного лінгвістичного університету, а потім Донецького юридичного інституту МВС, де викладала до 2015 р. Водночас працювала за сумісництвом у різних недержавних вузах: Міжнародному науково-технічному університеті імені Ю. Бугая, Європейському університеті, Бердянському університеті менеджменту й бізнесу, а з 2015 р. – у Донецькому університеті управління в м. Маріуполь. Під її керівництвом захищена одна докторська й 15 кандидатських дисертацій. Вона постійно виступає науковим опонентом та рецензує роботи. Науковець часто виступає на науково-практичних конференціях із проблем кримінального права, криміналістики

та судової експертизи України та інших держав. Напрями наукової діяльності Ніни Іванівни: криміналістика, судова психологія і судова експертиза. У доробку дослідниці й викладача 285 праць, серед яких 5 монографій, 16 посібників для слідчих та експертів, студентів і слухачів вишів, а також два підручники з криміналістики в співавторстві. Основні праці: монографії “Криміналістичні знання у структурі професійної підготовки слідчого” (1990), “Криміналістика как наука и учебная дисциплина” (1994); підручники “Правоохоронні органи України” (2002), “Судова експертологія” (2007), крім того вчена уклала першу в Україні “Енциклопедію судової експертизи” (2009). Видано ряд її методичних посібників, програми з курсів криміналістики, судової психології та різних спецкурсів. Ніна Іванівна брала участь у розробці Закону України “Про судову експертизу” (1992), Концепції про неповнолітніх (1991). Вона – член Ради Союзу юристів України, Міжнародного конгресу криміналістів та редакцій фахових правових збірників. Також є членом наукових рад із захисту кандидатських і докторських дисертацій у провідних фахових ВНЗ України. За дорученням Міністерства освіти та науки України вчена проводила конкурси школярів-членів Малої академії наук України й акредитації різних вищих юридичних закладів, зокрема Національної академії управління, Інституту ринкових відносин, Відкритого університету “Україна”, Міжнародного науково-технічного університету в м. Києві та інших містах України. Ніна Клименко має багаторічний досвід громадської діяльності: з 1975 до 1991 рр. була заступником голови МНР міського товариства “Знання”, членом правління “Знання” Київського національного університету імені Тараса Шевченка та лектором із правової тематики республіканського товариства “Знання”. В товаристві “Знання” м. Києва Ніна Іванівна відзначена державним знаком “За активну роботу”. Крім того, за час науково-педагогічної діяльності нагороджена знаком Міністерства науки та освіти України “Відмінник освіти”, різними преміями та грамотами Міністерства освіти та науки України й Верховної Ради України, пам’ятними знаками Київського національного університету внутрішніх справ, Донецького юридичного інституту, Інституту підготовки слідчих і криміналістів КНУВС МВС України та різних провідних вищих навчальних закладів.

Кислий Анатолій Михайлович, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України. Директор Навчально-наукового інституту права Міжрегіональної Академії управління персоналом. Свою професійну кар'єру почав з посади від інспектора до першого заступника начальника ГУМВС України в Київській області. З 2004 по 2007 роки перебував на керівних посадах декана факультету та проректора Київського юридичного інституту МВС України. Науко-

во-педагогічний стаж роботи складає понад 20 років. Має понад 150 наукових праць. Автор понад 100 наукових праць, в тому числі 12 навчальних посібників та підручників, рекомендованих МОН України, 6 монографій, серед яких 3 одноосібні; науковий консультант та науковий керівник 9 дисертаційних робіт.

Професор Кислий очолює потужний науковий заклад – Навчально-науковий інститут права імені князя Володимира Великого. Багато і тут він зробив корисного за цей період. Так, на базі Інституту створено три спеціалізовані вчені ради по захисту докторських та кандидатських дисертацій, одну з яких очолює Анатолій Михайлович. В середньому щороку тут захищають дисертації близько ста науковців. Більшість дисертацій відзначено на рівні Міністерства освіти як кращі в державі. Інститут, який очолює Анатолій Кислий, має у штаті 36 докторів юридичних наук і 90 кандидатів юридичних наук, 25 професорів і 80 доцентів. Отакий потенціал альма-матер, який, окрім навчально-дослідної роботи, забезпечує освітній процес. Шість кафедр на здобуття вищої освіти. У 2019 році Анатолія Кислого обрано академіком в галузі права Академії наук вищої школи України.

Вибрані публікації

1. Кислий А. М. Спецтема / А. М. Кислий // Бюлетень з обміну досвідом роботи МВС України. – К., 2015. – Вип. № 202. – С. 15–26.
2. Кислий А. М. Тактика проведення негласних слідчих (розшукових) дій при розслідуванні злочинів, пов'язаних

з використанням вибухових пристроїв / А. М. Кислий // Форум права. – К., 2015. – Вип. № 1. – С. 129–134.

3. Кислий А. М. Оперативно-розшукова характеристика злочинів, пов'язаних з розкраданням бюджетних коштів під час проведення закупівль медичного обладнання та ліків / А. М. Кислий // Юридичний часопис НАВС. – Київ. – 2017. – Вип. № 2(14). – С. 218–230.
4. Anatolii Kislyi Comparative analysis of foreign and national experience of Ukrain in administration of value added tax/Publishing House "Baltija Publishing". – march 2018. – Volume 4 Number 2. Riga: – С. 301–308. By Web of Science.

Лукашевич Віталій Григорович. Один з фундаторів національної школи криміналістики. Народився в м. Києві 7 березня 1948 року в сім'ї службовців. Липень 1966 р. – початок трудової діяльності на посаді монтера, а, незабаром, механіка зв'язку Мічурінської дистанції сигналізації та зв'язку

Південно-Східної залізниці. 1967 р. – закінчив Київський електромеханічний технікум залізничного транспорту (отримав кваліфікацію технік-електрик провідного зв'язку). Грудень 1967 р. – призваний до лав Збройних сил в навчальний підрозділ окремого полку зв'язку (м. Гостомель, Київська область) за спеціалізацією телефонна засекречувальна апаратура зв'язку. 1968–1969 рр. – проходив службу в Республіці Куба. Отримав Лист-подяку від Надзвичайного і Повноважного Посла СРСР на Кубі О. О. Солдатова.

З 1970 р. – робота у карному розшуку та експертно-криміналістичному підрозділі Дарницького РВВС м. Києва. 1975 р. – закінчив із відзнакою Київську вищу школу МВС СРСР (нині Національний університет внутрішніх справ) за спеціальністю юрист-правознавець. 1974–1992 рр. – пройшов шлях від викладача, старшого викладача, доцента кафедри криміналістики до заступника начальника факультету з підготовки керівників середньої ланки органів внутрішніх

справ України Київської вищої школи МВС України. 1980 р. – після захисту дисертації на тему “Криминалистические аспекты изучения преступных групп” у Всесоюзному інституті із вивчення причин і розробки заходів попередження злочинності (м. Москва) присуджено науковий ступінь кандидата юридичних наук (спеціальність 12.00.09). 1988 р. – присвоєно вчене звання доцента.

1988 р. – в складі звідного загону міліції, забезпечував дотримання громадського порядку та громадської безпеки в Республіці Вірменія. Нагороджений Міністром внутрішніх справ Вірменії знаком “Отличник милиции”. 1992–1994 рр. – очолював Республіканський навчально-методичний центр МВС України. 1993 р. – після захисту в спеціалізованій вченій раді Київського університету імені Тараса Шевченка дисертації на тему “Основи теорії професійного спілкування слідчого” присуджено науковий ступінь доктора юридичних наук (спеціальність 12.00.09). 1994–2002 рр. – перший проректор Запорізького юридичного інституту МВС України. 1998 р. – присвоєно вчене звання професора. 1999 р. – присвоєно почесне звання Заслужений юрист України. З 2000 р. – член Ради з юридичної освіти і науки вищих навчальних закладів та наукових установ України. Згодом керівник Запорізького обласного осередку Всеукраїнської громадської організації “Рада представників юридичних вищих навчальних закладів і наукових установ”. 2001 р. – Наказом Вищої Атестаційної Комісії при Президентові Азербайджанської Республіки від 09.03.2001 р. за № 29 включено до складу Спеціалізованої Ради по захисту кандидатських дисертацій.

2001 р. – рішенням Ради директорів Американського Біографічного Інституту (члена Асоціації видавців півдня Національної асоціації незалежних видавців США) удостоєно честі бути включеним номінантом до десятого ювілейного пам'ятного видання добірних біографій “500 влиятельных лидеров”, серед тих, хто має істотний внесок у суспільний та професійний розвиток визначеної галузі знань, еліти, котра відіграла певну роль у житті суспільства.

З 2003 р. – працює першим проректором, проректором з правового забезпечення, завідувачем кафедрою кримінального процесу

та криміналістики Інституту права імені Володимира Сташиса Класичного приватного університету (м. Запоріжжя). 2003 р. – один із розробників Статуту міста Запоріжжя, активний учасник його обговорення та затвердження на сесії міської ради. Лютий 2012 р. – очолює Запорізький місцевий осередок Міжнародної громадської організації “Конгрес Криміналістів” (м. Харків). Основними напрямками наукової діяльності на сучасному етапі є: кримінальний процес, криміналістика, юридична психологія, кримінальне право, адміністративне право, професійна педагогіка.

Протягом багатьох років був членом експертної ради з національної оборони та безпеки; членом експертної ради з права ВАК України, членом спеціалізованих вчених рад: Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого (м. Харків), Національної академії внутрішніх справ України (м. Київ)² [3], Національної академії Служби безпеки України (м. Київ), Національного університету внутрішніх справ України (м. Харків). Голова спеціалізованої вченої ради з захисту кандидатських і докторських дисертацій за спеціальностями: 12.00.08 і 12.00.09 у Класичному приватному університеті (м. Запоріжжя).

Погорецький Микола Анатолійович

народився 18 грудня 1960 року (с. Неділове, Одещина). Випускник судово-прокурорського факультету Харківського юридичного інституту (нині – Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого) (диплом з відзнакою, 1985 рік). Відомий український правознавець, засновник наукової школи використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності у кримі-

нальному процесі, наукові роботи якого відомі не тільки в Україні, а і за кордоном.

² https://uk.wikipedia.org/wiki/Лукашевич_Віталій_Григорович#cite_note-3

У 1979–1981 рр. проходив строкову військову службу у Збройних Силах СРСР. Учасник бойових дій в Афганістані.

У 1996 р. без відриву від військової служби в органах Служби безпеки України захистив кандидатську дисертацію “Правовідносини слідчого з органом дізнання, начальником слідчого відділу та прокурором” (НЮУ України ім. Ярослава Мудрого, м. Харків). У 2002 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри кримінального процесу.

У 2006 р., після закінчення стаціонарної докторантури Національної академії Служби безпеки України (м. Київ), захистив докторську дисертацію “Теоретичні та практичні проблеми використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному процесі (за матеріалами Служби безпеки України)” (КНУВС, Київ). У 2009 р. присвоєно вчене звання професора кафедри кримінально-правових дисциплін.

У 2010 р. присвоєно почесне звання України “Заслужений діяч науки і техніки України”.

Практична юридична діяльність в органах прокуратури, державної безпеки та адвокатури:

У 1984–1986 рр.: стажист, помічник прокурора Московського району м. Харкова, прокурор відділу з нагляду за розглядом кримінальних справ судами прокуратури Харківської області, прокурор відділу з нагляду за дізнанням та слідством в органах внутрішніх справ слідчого управління прокуратури Харківської області.

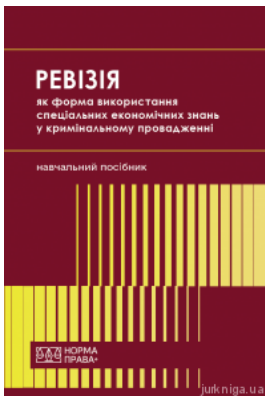
У 1986–2001 рр. та у 2008–2011 рр. – на слідчих, оперативних, контррозвідувальних та керівних посадах в органах державної безпеки, пройшовши кар’єрний шлях до начальника управління. Полковник запасу Служби безпеки України.

З 2012 р. по теперішній час – адвокат, член Національної асоціації Адвокатів України.

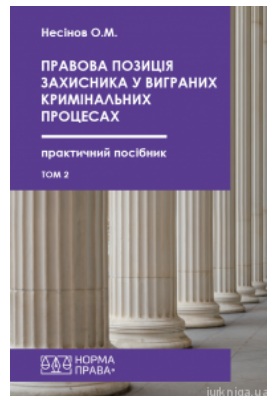
Науково-педагогічна діяльність (у тому числі за сумісництвом):

З 1997 р. обіймав посади старшого викладача, доцента кафедри кримінального процесу Національної юридичної академії України ім. Ярослава Мудрого; доцента, професора кафедри оперативно-розшукової та контррозвідувальної діяльності, професора кафедри розслі-

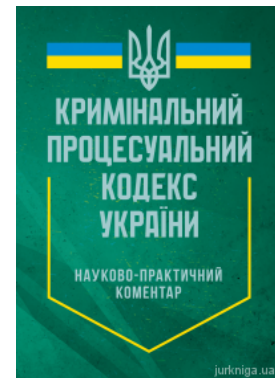
Книги, які можуть вас зацікавити

Ревізія як форма використання спеціальних економічних знань у кримінальному провадженні

Правова позиція захисника у виграних кримінальних процесах у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Том 2

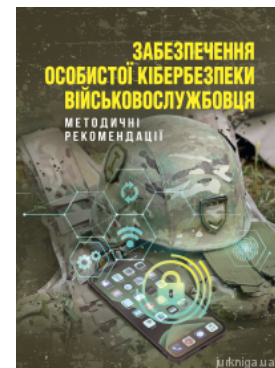
Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України

Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України

Публічне будівельне право України

Забезпечення особистої кібербезпеки військовослужбовця

Перейти до галузі права
Кримінальне право та процес

[Перейти на сайт →](#)